



Ministerie van Landbouw en Visserij meldt...

Wij hebben gemeend onder de kop 'ministerie van Landbouw en Visserij meldt' regelmatig wat korte berichten zonder commentaar op te nemen van het ministerie van Landbouw en Visserij, Directie Voorlichting en Externe Betrekkingen.

Ofschoon in de berichten nog wel eens meningen worden geuit waar natuur- en dierenbeschermers zich niet of moeilijk kunnen verenigen hebben wij toch gemeend de teksten op te moeten nemen om een beter idee te krijgen van de meningen, die op dit ministerie heersen.

Minister De Koning tijdens vergadering
Wildschadecommissies:

Jachtwet belangrijk voor goed faunabeheer

'Ik acht het mijn verantwoordelijkheid al het mogelijke te doen om een evenwichtig faunabeheer te bevorderen. Ik zou het onjuist vinden als de jacht met het geweer hierbij als een niet passend hulpmiddel werd gezien. Het beleid ten aanzien van het faunabeheer zal niet alleen aanvaardbaar moeten zijn voor de landbouw en andere grondgebruikers in Nederland, maar dient ook aantrekkelijk te zijn voor de jachthouders, die er in de praktijk veel werk aan heeft'.

Een en ander zei minister drs. J. De Koning (landbouw en visserij) tijdens de landelijke vergadering van de Wildschadecommissies op 7 oktober 1982 in de Jaarbeurs te Utrecht. De bewindsman onderstreepte het belang van de Jachtwet als onderdeel van de wetgeving inzake het natuurbeheer. Deze wet wordt vaak gezien als instrument dat in louter technisch opzicht de jacht regelt. De Jachtwet heeft echter betrekking op het totale faunabeheer. De verantwoordelijkheid hiervoor legt zij primair bij de jachthouder. Deze krijgt hierbij de nodige vrijheid om in samenwerking met grondgebruiker of terreinbeheerder, zodanig maatregelen te treffen dat een redelijke, gezonde en gevarieerde stand van de wilde fauna wordt gehandhaafd of tot stand gebracht.

Dat deze aanpak ook succes heeft, blijkt wel uit het feit dat in ons dichtbevolkte land, in vergelijking met andere Europese landen, toch nog een groot aantal wildsoorten per gebiedseenheid voorkomt.

De laatste tijd worden steeds meer terreinen bestemd voor natuurreservaat of natuurgebied, waarbij in sommige gevallen op grond

van bepaalde ecologische overwegingen de jacht niet wordt uitgeoefend. Hiertegen heeft minister De Koning geen enkel bezwaar, mits onduidelijkheid over de inhoud van het jachthouderschap wordt voorkomen. Dit omdat de jachthouder zowel verantwoordelijk is voor de stand van de wilde fauna als aansprakelijk is voor wildschade.

De maatschappelijke ontwikkelingen van de laatste tijd vergroten vaak de moeilijkheden rond wildschade. Vooral daar waar grotere natuurgebieden in de buurt liggen van landbouwareaal, en waar bepaalde wildsoorten in grote aantallen voorkomen, bestaat het gevaar van regelmatig terugkerende wildschade en dus van langdurig verstoorde relaties tussen landbouw en natuurbescherming. Als deze situaties zich voordoen, zijn het advies van de Wildschadecommissie en de daaraan ten grondslag liggende overwegingen van groot belang voor het vinden van een oplossing.

Bij het aandragen van oplossingen zal echter rekening moeten worden gehouden met het feit dat al het buitengebeuren ten nauwste met elkaar samenhangt. Zo dienen de beheerders van natuurgebieden de consequenties te voorzien die inrichting of beheer voor zowel flora en fauna als voor de aangrenzende grondgebruiker, met zich meebrengen. De bewindsman wees in dit verband op de noodzaak, in de omgeving van bestaande rustgebieden, terreinen te scheppen of geschikt te maken als foeragegebied.

Persbericht no. 354 (7-10-82).

Regels van kracht ter voorkoming van oesterziekte in de Grevelingen

Met ingang van 16 oktober 1982 is het bezit van een gezondheidsverklaring, afgegeven door het Rijksinstituut voor Visserijonderzoek (RIVO), vereist voor vervoer en opslag van Oesters binnen de volgende gebieden:

- het Zuidhollandse deel van Goeree-Overflakkee, het Volkerak en de Krammer;
- het westelijke deel van Noord-Brabant, vanaf de A-58 in noordelijke richting tot de splitsing met de weg naar Halsteren, vandaar de weg via Halsteren en Steenbergen tot aan de splitsing met de A-29 vandaar de A-29 in noordelijke richting tot de splitsing met de Volkerakdam;
- geheel Zeeland, behalve de Westerschelde en Zeeuwsch-Vlaanderen;
- het gebied ten oosten van de koppen van Walcheren, Schouwen-Duiveland en Goeree-Overflakkee.

Hiertoe heeft minister drs. J. De Koning (landbouw en visserij) na overleg met het bedrijfsleven, onder meer besloten, om de Oesters in de Grevelingen te beschermen tegen besmetting met oesterziekte, overgedragen door eventuele zieke Oesters van binnen of buiten het eerder genoemde gebied.

Degene, die Oesters binnen dit gebied wil (laten) vervoeren, dient dit minstens 2 dagen van tevoren te melden bij het hoofdkantoor van de Algemene Inspectie Dienst (AID) te Eygelshoven (tel. 045 - 352166).

Persbericht no. 365 (15-10-82).

Oude huisdierrassen belangrijk voor fokkerij

'Er zijn tal van redenen denkbaar waarom oude huisdierrassen op een gegeven moment weer een belangrijke rol zouden kunnen gaan spelen bij de dierlijke productie en dus in de fokkerij. Mede daarom is het van belang, dat deze rassen in stand worden gehouden, althans dat het genetische materiaal bewaard blijft.'

Dit onder meer zei mr. G.J. van Dinter, secretaris-generaal van het ministerie van landbouw en visserij op 4 november 1982 in Rotterdam bij de opening van de Tentoonstelling Zeldzame Huisdierrassen, gehouden ter gelegenheid van het 125-jarige bestaan van de Diergaarde Blijdorp. De secretaris-generaal sprak bij deze gelegenheid namens minister drs. J. De Koning, die oorspronkelijk de opening zou verrichten.

Vele liefhebbers, en sportfokkers bij de kleinere diersoorten, spannen zich in om het oude niet verloren te laten gaan. Ook organisaties kunnen daarbij soms een bijdrage leveren, terwijl dierentuinen, landschapsparken,

natuurterreinen en marginale landbouwgronden eveneens kunnen worden ingeschakeld.

De Stichting Zeldzame Huisdierrassen heeft daarbij een stimulerende taak. Mr. van Dinter gaf aan dat er de laatste jaren al heel wat tot stand is gebracht, dank zij de adviezen aan fokkers en verenigingen over registratiesystemen en foksystemen en dank zij de steun die deze organisatie geeft bij de uitwisseling van fokmateriaal. Als voorbeelden noemde hij het opzetten van een vereniging voor de fokkerij van Lakenvelder-koeien, van een stamboekvereniging voor Zwartbleeschapen en van een vereniging voor de instandhouding van het Groningse Paard.

Persbericht no. 401 (5-11-82)

Visserijbegroting 1983

Vangcapaciteit kleine zeevisserij baart zorg

Hoewel onze totale vissersvloot in 1981 voor een toegenomen aanvoer heeft gezorgd, was de toename bij de kleine zeevisserij gering. De aanvoer in deze sector van 149.000 ton in 1980 tot 158.000 ton in 1981.

De opbrengst liep weliswaar op van f 438 mln tot f 519 mln doch het nettoresultaat daalde van minus f 2 mln in 1980 tot minus f 5 mln in 1981.

Dit onder meer blijkt uit de visserijparagraaf van minister drs. J. de Koning (landbouw en visserij) in de Memorie van Toelichting op de begroting van zijn departement voor 1983.

De exploitatiekosten van de kleine zeevisserij zijn toegenomen door de uitbreiding van de vloot in 1980 en 1981 met 60 nieuwe schepen met 68.000 kW motorvermogen. In die jaren werd f 225 mln in die vloot geïnvesteerd. Dit heeft niet alleen een modernisering, maar ook een capaciteitsuitbreiding veroorzaakt. De huidige vangcapaciteit lijkt de toekomstige vangstmogelijkheden aanmerkelijk te overtreffen.

Om de variabele kosten van vissersschepen omlaag te brengen, heeft het Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Visserij een aantal bijdrageregelingen vastgesteld, gecombineerd met begeleiding door het visserij-onderzoek, met het doel relatief weinig energie-eisende visserijmethoden te introduceren en het gebruik van zwaardere, goedkopere brandstoffen te toetsen. Nieuwe ontwikkelin-

gen op deze gebieden zullen, voor zover van wezenlijk belang voor grote delen van de vloot —ook komend jaar— gestimuleerd worden, uiteraard voor zover hier middelen voor kunnen worden uitgetrokken.

De grote zeevisserij zorgde in 1981 met 24 vaartuigen (totaal motorvermogen (40.000 kW) voor een aanvoer van 174.000 ton, waarvan de waarde f 142 mln bedroeg. In 1980 voerde deze sector met 22 vaartuigen en 33.000 kW nog 126.000 ton aan met een waarde van f 98 mln. Mede door deze forse opbrengststijging, boekte de grote zeevisserij in 1981 een positief netto-resultaat van f 5 mln; in 1980 werd nog een negatief resultaat van f 6 mln. behaald.

Ook in de grote zeevisserij is de investeringsdrang sterk, mede als gevolg van de gunstige resultaten. Deze resultaten zijn echter voornamelijk verkregen door de exploitatie van slechts één vissoort, namelijk Makreel. Afhankelijk van één vissoort, die bovendien op een beperkt aantal markten wordt afgezet, schept een nogal kwetsbare situatie. De vangmogelijkheden van Horsmakreel en Blauwe Wijting, die de afgelopen jaren met hulp van het Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Visserij zijn onderzocht, verdienen aandacht van de grote zeevisserij, evenals de beperkte mogelijkheden tot activiteiten in de zones van derde landen. Dit laatste mede omdat de vangstmogelijkheden binnen de Gemeenschapswateren en het op peil houden van visstapels daarin waarborgen, evenals een evenwichtige verdeling van de toelaatbare vangsten. Een dergelijk beleid biedt, in het bijzonder op wat langere termijn, de beste mogelijkheden voor de Nederlandse vloot, ook al zal het ongetwijfeld beperkingen met zich meebrengen. Naarmate het communautaire beleid duidelijker gestalte krijgt, zal een striktere naleving van de maatregelen worden afgedwongen.

De *garnalenvisserij* vertoont tekenen van herstel. Het beleid voor deze sector zal, behalve op kwaliteitsverbetering, gericht zijn op een gelijkmatige spreiding van een in biologisch opzicht toelaatbare visserij-inspanning in de verschillende vanggebieden. In verband met de grote betekenis van de Waddenzee voor de visserij in het algemeen en voor de garnalenvisserij in het bijzonder, zal op korte termijn naast de huidige garnalenvissvergunning, die visrechten geeft in alle

Nederlandse wateren, een vergunning worden ingevoerd die de Waddenzee uitzondert. Voorts wordt overwogen, het gebruik van apparatuur om meegevangen vis te sparen en van speciale netten verplicht te stellen. Dit als oplossing van het bijvangstprobleem van de garnalenvisserij in de Waddenzee.

De afzet van *Mosselen* heeft zich de laatste jaren gestabiliseerd. Om de rentabiliteit van de bedrijfstak niet in gevaar te brengen in het wenselijk, de huidige productiecapaciteit niet verder uit te breiden. Nieuwe percelen zullen dan ook als regel slechts worden toegewezen ter vervanging van gronden die als gevolg van de uitvoering van de Deltawerken, of door andere oorzaken, ongeschikt zijn geworden voor de mosselcultuur.

De laatste jaren zijn grote investeringen gedaan in de opbouw van een *kokkelvloot*. Een verdere vergroting van de capaciteit is, gelet op de beperkte afzetmogelijkheden, niet gewenst. Door gerichte maatregelen ter verbetering van de kwaliteit, wordt gestreefd naar het openen van nieuwe deelmarkten. Om een regelmatigere aanvoer en een betere aanpassing van dat aanbod aan de vraag te verkrijgen, zullen de experimenten met het opzetten van een kokkelcultuur worden voortgezet.

Het verbod, in de Oosterschelde *Oesters* uit te zaaien, zal voorlopig nog van kracht blijven. Om te voorkomen dat de toch al niet zo sterke marktpositie van de Nederlandse oesterhandel nog verder zal verzwakken, werd in 1981 toestemming verleend, een paar miljoen Oesters uit het Grevelingenmeer op te vissen.

Naast de winning van Oesters in het Grevelingenmeer, zal de exploitatie van het sterk in omvang toegenomen inheemse bestand Japanse Oesters in de Oosterschelde, dat tot nu toe niet gevoelig is gebleken voor de oesterziekte, eveneens enig soelaas kunnen bieden. Ontwikkelingen op het gebied van de kweek van zeevis worden nauwlettend gevolgd. De mogelijkheden in onze kustwateren zijn echter beperkt. Waar dit redelijkerwijs mogelijk is, zal deze ontwikkeling worden gestimuleerd.

Sportvisserij en beroepsbinnenvisserij

Met name op enkele grotere wateren hebben zich problemen voorgedaan door dichte brasemstanden, als gevolg van de milieuv

omstandigheden, de zogeheten verbrase-ming. In een proef op praktischschaal wordt onderzocht of mogelijke voedselconcurrentie tussen Brasem en Aal kan worden beperkt door uitdunningsvisserij, zonder dat daarbij de belangen van de sportvisserij worden geschaad. Uit de uitkomsten van dit experiment zal moeten blijken of het mogelijk is de aal-opbrengsten van wateren op verantwoorde wijze te verbeteren.

De voorlopige adviesraad voor Binnenvisserij is inmiddels gestart met de uitwerking van de structuurvisie voor de beroepsvisserij van de Combinatie van binnenvissers. De bewindsman zal nagaan in hoeverre de inschakeling van beroepsvissers bij het beheer van visstan-den door sportvissersorganisaties kan worden gestimuleerd. Ook in het bestuur van de Organisatie ter Verbetering van de Binnenvisserij wordt over deze mogelijkheid gesproken.

In overleg met de Voorlopige adviesraad is een regeling in voorbereiding om onmatige baarsvangsten door niet-beroepsvissers tegen te gaan.

Van deze regeling, waarbij het aantal Baarzen dat een sportvisser in bezit mag hebben aan een maximum wordt gehouden, zal de normale sportvisserij geen hinder ondervinden. Wel zal kunnen worden opgetreden tegen hen die onder de dekmantel van sportvisserij in feite een semi-beroepsvisserij uitoefenen. De regeling zal met ingang van 1983 van kracht kunnen worden.

Een ontwerp voor een nieuw Reglement voor de Binnenvisserij is aan de Voorlopige adviesraad voor de Binnenvisserij om advies gezonden. In dit ontwerp wordt ingespeeld op de huidige situatie, met grotendeels gesplitst visrecht. Aan de raad is met name gevraagd, zijn visie te geven op het systeem van gesloten tijden voor vistuigen in de nieuwe beheersituatie, daarbij tevens rekening houdend met de belangen van het natuurbeheer. Aan de hand van het advies wordt gezien of ook het Reglement Minimummaten en Gesloten Tijden aanpassing behoeft. Minister De Koning streeft er daarbij naar, de wijziging van de Visserijwet en de invoering of wijziging van de reglementen te doen plaatsvinden.

Visserijonderzoek

Ook in 1983 zal het technische visserijonderzoek grotendeels gericht zijn op de mogelijk-

heden tot het verminderen van het energieverbruik en de energiekosten. Gedacht wordt aan het verlagen van de sleepweerstand van netten, het gebruik van zwaardere en dus goedkopere brandstoffen, het vervangen van de mechanische stimulering van vis door middel van zware kettingen door elektrische stimulering en ook zouden visserijmethoden met een laag energieverbruik en tevens een grote selectiviteit kunnen worden ontwikkeld. Mede om de kwaliteit van het aangevoerde product verder te verhogen, zal het onderzoek naar de verbetering van de werk-omstandigheden aan boord van visserijvaartuigen worden voortgezet.

De haringstand in de zuidelijke Noordzee herstelt zich snel. Dit kan invloed hebben op de ontwikkeling van de stand van andere commercieel aantrekkelijke vissoorten, zoals Kabeljauw, Wijting en Schol. Daarom zal het biologische onderzoek naar de oorzaken van de onderlinge en wederzijdse beïnvloeding van de visstapels worden uitgebreid. In het kader van dat zogenaamde multispecies-onderzoek wordt tevens aandacht besteed aan de effecten van de vangst op de visbestanden.

De makreelpopulatie in de Keltische Zee, ten zuiden van Ierland, is nu van vitaal belang voor het voortbestaan van onze trawlvloot en zal daarom in 1983 onderwerp zijn van intensief Nederlands onderzoek. Naast de gebruikelijke deelname aan internationale bestandopnamen gericht op jonge Tong, Schol, Haring, Kabeljauw en Garnaal, zal daarom speciale aandacht worden besteed aan de internationale makreel-ei-opname in dat gebied, ten behoeve van de bestandsgrootteschatting van de westelijke makreelpopulatie.

Het onderzoek naar de omstandigheden waaronder de schelpdierteelt in de Oosterschelde plaatsvindt na het gereedkomen van de stormvloedkering in 1986, wordt in nauwe samenwerking met de Deltadienst van de Rijkswaterstaat voortgezet.

Het onderzoek naar de gevolgen van waterverontreiniging op de aanwezigheid van milieu-kritische stoffen in vis, krijgt in 1983 een nieuwe dimensie door de aanschaf van een apparaat waarmee tot nu toe onbekend gebleven verontreinigingen vastgesteld kunnen worden.

Persbericht no. 331 (21-9-82).